

SENMANARI POPULAR, HUMORISTICH Y LITERARI

DONARÁ UNA LLISSÓ CADA DISSAPTE

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer de las Molas, núm. 24, entressol, 1.ª; Barcelona.

Número solt 5 céntims. -- Atrassats 10 céntims.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona: semestre, 2 ps. un any, 3 ps.— Fora: semestre, 2'50 ps. un any, 4 ps

¡A la Porra!!

La calor ja apreta massa,
La qüestió es... pendre banys;

la feyna ja es tota feta...
y si no ho es... tan-se-val!

Certamen

Sabem que, relativament, son molts los qui 's proposan pendre part en nostre Concurs. Aixó no pot menos de complaurens y ja saben los que trevallen en aixó, que no son pochos los resultats que poden donar sos folletos en aquest temps, el més laboriós y crítich de la historia carlista. El Jurat, per altre part, no tindrà més nort que la imparcialitat, y en cas d'igualtat de mérits entre diferents trevalls, está disposat á donar á tots premis ó *accésits* iguals. ¡A treballar tots!

¡¡IMPORTANTÍSSIM!

¡¡JA HA SORTIT!!

editat per la «Biblioteca Regional», Molas, 24, entressol, el llibre del P. Corbató titolat *Los Consejos del Cardenal Sancha, ó Apología católica del Carlismo*.—200 pàgines en las quals s'estudia la obediencia als poders constituïts baix tots sos diferents punts: filosófic, históric y teològic. Baix el punt d'autoritat porta textos de Quevedo, Saavedra, Perujo, Marquez, Mariana, Morán, Balmes, Zeferino González, Zigliara, Belarmino, Suárez, Silvia, Biluart, Cayetano, Báñez, Soto, Maestro de las Sentencias, Sant Tomás, etc., etc., que deixan reventat al microscòpic Cardenal Sancha.

Es lo mes complert que s'ha escrit sobre la materia, y pot ser considerat com la última paraula. Tots los carlistas deuen adquirirlo. Se ven al infim preu de

¡UNA PESSETA!

en la «Biblioteca Regional», Molas, 24, entressol, 1.^a

Han comensat ja *las imperiosas vacaciones del estío*, que digué *la Austriaca* en lo Missatge de la Corona. En Silvela ha tancat ja el gran podrider nacional, ahont quatrecentos miserables voltan aixó que 'n dihém leys. Y en Silvela ha fet be, que de vegades els boigs fan bitllas: sortían d'aquell femer de porquerías tantas, pudors y aires tant enmaxinats, que, al sentirne parlar, nos posavam instintivament los dits al nas tots los ciutadans que gastém sentit comú y *cutis* patriótic.

Hem sostingut mil voltas que 'l Parlamentarisme es el sistema més vil y miserable; havém repetit que 'ls personatjes parlamentaris son encare més vils y miserables que 'l sistema; y aquesta nostra diaria *cantilena* ha quedat per miléssim cop demostrada ab los asquerosos sucessos de la radera etapa parlamentaria.

**

Comensaren ab el Plan de 2.ª ensenansa presentat pel Marqués de Pidal. No seré jo qui 'l defensaré, per ser no pocas sas deficiencias y, sobre tot per la

tiránica centralisació en que 's funda; pro precisament per xó, per ser enémich del Plan d'Estudis d'en Pidal, tenen més valor las consideracions que vaig á fer.

Comensarén republicans y liberals á criticarlo per los sis cursos de llatí, dihent que, per aixó, era reaccionari y jesuitich. Pro es el cas que, segons els mateixos republicans, Fransa, Inglaterra y Alemania son democráticas y la 1.ª té en son Bachillerat 7 cursos de llatí, la 2.ª 8 cursos y la 3.ª 10. Aquesta es la conseqüencia republicana: Espanya es reaccionaria; Fransa, que té un curs més de llatí, es democrática!

En una sessió el señor Vincenti, que no té més mérit que ser jendre d'en Sagasta, que escriu *Soborna* per Sorbona, digué que volía *hacer sudar* al Marqués de Pidal, home que ha fet molt de mal al carlisme, pro que no per aixó tinch de negar es una de las notabilitats científicas d'Espanya...

Es que en el sistema parlamentari, qui xerra més, qui té més dossis de pocavergonya, es el que s'endú la palma.

**

Y vingueren los Presupostos, uns presupostos sens nom, que acabarán d'escanyar al poble. Y contra aquets presupostos protestaren:

En Romero Robledo, que, sent ministre, fou un dels més grans explotadors; que robá de la impremta nacional las máquinas ab que 's tirá el seu diari, *El Nacional*; que defensá los robos escandalosos dels concejals masons de Madrid, Galvez-Holguin, Pepe el *Huevero* y C.^a; que ha encobert las públicas estafas d'en Morayta; finalment, que ja no ha combatit més els presupostos, quant ha lograt treurer el recárrech sobre 'l sucre, en lo qual género ell fa 'l negoci.

En Canalejas, el ministre d'en Sagasta que res feu de lo dit quant podía; que rampinyá legalment dotzenas de milions á la duquesa de Santoña; que ven las columnas del seu periódich *El Heraldo*, á tants duros la ratlla; que al any 89 digué en Barcelona que el regionalisme era la salvació d'Espanya y ara ha dit al Congrés que era lo més gran perill.

Y en Moret, l'asesí de nostre comers ab son Tractat ab Alemania, pel qual cobrá fondos secrets d'aquella nació; el que pagá la indemnisació Mora; el principal factor de la pèrdua de las Colonias; el polítich petrimetre y d'estregadas costums, que á la esquena del poble s'ha enriquit.

Y molts espanyols aplaudían á aquets tres oradors! Y sabían tots que havían estat ministres y no havían fet res! Un poble d'estúpits com l'espanyol, te sempre el sistema y els homes que 's mereix.

**

Y per sainete vingué la qüestió del separatisme barceloní. Y aquell miserable que 's diu Romero Robledo, que no té cap carrera, que es un ignorant, insultá á n'en Robert, á dos Bisbes ilustres y á un ministre respectable.

Y digué que en Torras y Bages no més sabia catalá, quant maneja 10 idiomas; y confongué lo regionalisme ab lo separatisme, ab una carbassa segura, si s'examinés de Filosofia; y sostingué que un pare es responsable de lo dels fills majors d'edat; y... demostrá á la cara d'Europa lo que son los governs de Madrid y de Denya Cristina, quant tenen per principal polítich y batallador á un ignorant com en Romero, que no té més art que lo de xerrar y xerrar sense, sentit, ab paraulas chulás en sa forma, miserables y vils en son fondo.

**

Nosaltres, ho dihém tot, per amarch que sia. El carácter catalá, práctic, trevallador, formal, serio, estudiós, es incompatible ab governs y governants com en Romero. Avants que ser manats per governs aixís, per homes tant radicalment estúpits y atrassats, preferim ser una colonia del Marrok, no ja una regió de Fransa.

Pro no arribará aquest cas. Vindrà lo que esperém.

Vindrà Carlos VII y caurá per sempre més el Parlamentarisme, responsable de que existeixin Romeros, Canalejas, Morets y pobles imbécils com el nostre, que aplaudeix estúpidament als seus verdugos.

A fins del sigle passat nasqué el després canonge Llorente, un dels que defensavan la teoria dels fets consumats y las ideas que avuy defensa el venerable Cardenal Sancha. En 1804 en Llorente era un dels principals aduladors de Godóy, aquest home infame que, després de robar la Hisenda y de prostituir á la mateixa reina María Lluisa, entregá las plassas espanyolas al exercit de Napoleón. Vingué 1808 y Llorente fou acérrim partidari de Napoleón, motejant de *ladrones, foragidos, bandoleros, infames* etc., als martirs sagrats de la guerra de la Independencia. Redactá en Llorente la *Constitución de Bayona*, la 1.ª liberal que hi ha hagut á Espanya y en Pepe I, *el Borracho*, lo feu ministre. Alashoras el canonge Llorente era ja masó grau 33. Els francesos foren expulsats d'Espanya y en Llorente se n'aná ab ells; pro sent desterrat en Napoleón I, en Llorente se feu protestant, pera aixís pescar alguns *cumquibus*. En 1820 fou proclamada á Espanya la Constitució liberal y el Ministeri nombrá Conseller d'Estat al canonge Llorente, que deya misa com un católic y era masó y protestant. Escrigué sis ó set obras indecentíssimas y obscenas, que no haguera firmat en Zola, y morí incrédol com sempre y com sempre sent *defensor dels poders constituïts*.

Copiem aquests datos d'obras aprobadas per l'Iglesia.

LA GRAN TIMBA

Espanya es el país dels timos.

Deyan que Fransa era la nació del Panamá, dels llatrocinis al por major, pero aquí a Espanya podém ben dir, com la cassola á la paella: "Si m'embrutas t'enmascaro".

Perque aquí, si no hi ha hagut un Panamá, será perque no hi ha manera d'amagar l'ou en gran escala; y dubto que 'l Panamá francés pugui compararse al Panamá de nostras guerras colonials. Ha sigut alló de: arremangarse y á fe 'l paquet.

Pero ab tot, qui no s'aconsola es perque no vol. Si 'l *ripium rapium* es en *perjudici* d'Espanya, be es en *benefici* dels espanyols.

O d'uns *quants* espanyols al menos.

Tot consisteix en que 'ls cuartos de *tots* passen á la butxaca d'uns *quants*. Y aixó, en el sentit liberal, no es crim, sino un *cambi de situació... monetaria*.

Y després que, al punt que han arribat las cosas, es d'imperiosa necessitat ordenar la caritat.

Y la caritat ben ordenada comensa per *si mateix*.

Si jo fos Cardenal de Toledo, escriuria uns *Consejos* sobre aquesta qüestió, tant morrocotuda com utilitaria.

Y es molt possible que trobés certa analogia entre *los poderes constituïdos* de que 'ns parlava 'l célebre Cardenal, y *alló* de la caritat ben ordenada.

Pero deixemnos de Cardenals... y otros excessos, com diria un senyor que jo coneix, y passém á parlar de la gran timba que 'l govern te establerta a Madrid y que conta ab sucursals en totas las ciutats d'Espanya, que funcionan baix el nom de *LOTERÍAS*.

Sí, senyors, ho dich y ho repetiré cent mil voltas:

La Loteria Nacional es una timba autorisada per la ley que es la pitjor de totes.

Y sinó, examinemo y veurém ab quina desfatzatés y ab quina barra afaytan els cuartos a la gent.

Ha caigut a las mevas mans un decim de la Loteria del sorteig del día 10 del passat Juliol, y he quedat horroritzat.

Vingan probas y llegim:

"Este Sorteo consta de 13.000 billetes, á 100 pesetas, divididos en décimos á 10 pesetas."

Y seguim fent números:

13.000 bitllets á 100 pessetas, son 1.300.000 pessetas.

¡Ditzós qui te una quantitat tant bonica á la caixa! Ab una quantitat aixís, un pot obtenir una patent de lladre, ó de vista d'Aduanas, ó de concejal, ó de jefe d'Administració, y hasta de ministre.

Deixemnos de cuentos y endevant.

Deixemnos de cuentos y endevant.

Premis del Sorteig.	
1 de	Ptas. 240.000
1 de	" 80.000
1 de	" 25.000
10 de 5.000.	" 50.000
631 de 800.	" 504.800
2 aproximacions de 2.200.	" 4.400
2 " de 1.500.	" 3.000
2 " de 1.400.	" 2.800
<hr/>	
650 premis.	Ptas. 910000

¿Qué tal? ¿No 'ls sembla que aixó es fume's de la professó, y del Sant, y de tot bitxo? ¿Aixó no es arrencarnos ab un tirabuquet els cuartos de la butxaca?

Pero no n'hi ha prou encare. Es necessari exprimer més la taronja, donarhi una apretada més per veure si n'hi ha una gota.

¿Encara algú dubta? ¿Encara algú s'encisa perque un ó altre ha de treure la primera?

Burros, més que burros; dropos acabats. ¿No veyeu que us timan qu'es un contento? ¿No sabéu que, no contents ab aixó, encara us imposan un 1'40 per 100 pels premis?

¡Ah ruchs! ¿quan caurá aqueixa vena que teniu als ulls?

Miréu y meditéu, com meditariau si us clavessin una garrotada a cau d'orella que us deixés tontos. Meditéu y llegiu aquests números, més eloqüents que en Durán y Bledas:

Resumen.	
13.000 bitllets á 100 pessetas, son. . .	1.300.000 ptas.
Menos 650 premis d'un total de. . .	910.000 "
<hr/>	
Son.	390.000 ptas.
Import del 1'40 per 100 sobre las	
910.000 pessetas de premi.	12.740 "
<hr/>	
TOTAL A FAVOR DEL GOVERN.	402.740 ptas.

¡Més d'un 30 per 100 de benefici!!!

¿Tenia rahó de dir que la Loteria Nacional era una timba?

¿No 's pot calificar de Panamá escandalós, un joch que cada tres volts es queda un total?

Aixó no pot anar ni ab corriolas; no pot, ni deu tolerarse.

Val més que 'l govern posi al cap-de-munt de la Rambla una companyia de... alts empleats, y que ab los trabuchs á la má ens diguin:

—Los diners ó la vida.

FUETADAS

DIALECH CURSÍ

Romero Robledo.—Este prelado (referintse al doctor Torras y Bages) se jacta de no saber el castellano y no viene á dar las gracias á la reina.

Cucurella.—Vendrá y dará las gracias en castellano. No hi ha necessitat de dir que 'l primer á mes de

poca vergonya es murri, pero el segon 's mereix el número 1 entre 'ls ensupits diputats catalans, no catalans, cuneros com ho son tots.

¿Quina autoritat te el senyor Cucurella, per dir que lo Dr. Torras anirá á donar las gracias en castellá á la regent?

¿Acás el nomenclament de Bisbe es cosa per l'estil de un gobernador civil ó delegat d'Hisenda ó jefe de policia?

Protestém contra 'n Romero, pero mes fort debém protestar los catalans contra aquestos diputats ineptes que no saben defensar, ¡que defensar! pidolar per los seus propis interesos.

¡Vergonya per Catalunya al tenir tals representans!

Si 'n Romero ho feu malament, no podém queixarnos dels diputats ministerials y d'oposició, nascuts á Catalunya.

Rahó sobrada tindria 'n Romero, si tenia de jutjar, com segurament deu haberho fet, per la representació que envian certs catalans al Congrés.

Neulas mes grossas que las revestidas de regeneradors que avuy representan la regió no es posible, en cas de escullirlas, de trovarlas mes acertadas.

Vaja diputats de... aneu á la nona, que al menos 's despejará l'atmosfera.

No 's crega per aixó, que els no regeneradors siguin mes bons. En Sol, Planas, Ferrer, etc., tapa, noy, tapa, que put molt aquest femer....

No es de creurer, que hi puga haber mes barra, pero barra inofensiva, que la de 'n Romero Robledo; y dich inofensiva perque la d'aquest rey del parlamentarisme no fa may mal.

Defensar á Bosch y Fustiguera, á Galvez Holguin, á Rojas, á Morayta, á Primo de Rivera, á Blanco y á las Instituciones y al cardenal Sancha, está en caracter.

Ara, quant fa anar la llengua contra una persona tant dignisíma com lo Ilm. Dr. Torras y Bages, gloria de nostra terra, tocant l'orga á la desbarrada no tant sols no es ofensiu, sino que fa un be gran, demostrant sens necessitat de probas que el Parlament, es un lloch de veritable prostitució, ahont sols hi tenen vara alta 'ls granujas, que son los que se enfilan.

El ilustre católich Sr. Satrustegui, el molt digne tesorero de la Juventut Católica, senyor Cabot (á qui molt respectuosament saludém) y demás pulcres católichs que constituheixen la Junta del Patronat del Obrer, sens exclourer al gran patrici é insigne organizador de la peregrinació obrera á Roma, que tant gran fruit de divisió ha portat als católichs espanyols, ni els Rvts. pares jesuitas que tant se desvetllan per aquesta clase de asosciacions, á tots los felicitem de cor (aixó es mentida) per los éxits que alcansan en aquellas Asosciacions católicas las funcions *ab damas*.

¡Oh il-lustres católichs, que formeu part de la Junta Directiva del Patronat del Obrer, ¿perque si teniu autorisació de la Autoritat eclesiástica, mentiu per medi dels programas en que se hi anuncian obras en que no figura cap dama en lo reparto y en la execució de la mateixa hi surten damas?

¿Que es aquesta comedia, senyors de la Junta del Patronat del Obrer? Ja hi tornarem.

Sembla una comedia, lo que están representant 'ls gremis de nostre Ciutat, ab motiu de volguer protestar dels desgavells del insigne bufat Villaverde.

Al cap de vall, sera pólvora en salvas lo que farán. Es ffian de la gent del Foment, y altres meneflas polítichs, y succehirá com ab las minorias del Congrés.

Barreixats un parell de Sagastas y Morets pel mitj y pasterada segura.

Els grossos, convinguts ab los encarregats de cobrarlos sortiran de franch.

Y 'ls petits pagarán doble, y si no 's pot pagar, plegarán.

Es el país de la trampa y hi ha molts tramposos que saben llevarse dematí. Ja ho veurém.

El company del insigne militar del garrofer de Sagunto, el comprador d'Aguinaldo y Paterno, el dels sis cents mil pessos, que 's fongueren, demaná la paraula en lo Senat per contestar al general Weyler, per recomenar al ministre de la Guerra (ó de las pastetas) perque posés en peu de guerra á tots los llicenciats á fi de estar previnguts per lo que pogués succehir.

¡Quant m'agradaria pe teneixer á la escolta del general Primo al sortir á campanya!

Me sembla que guanyaria un grau més.. al fondo. Y merescut ho té, perque ja que no hi ha prou creus pensionadas, es necessari alguna de crucificada.

El Compte de las Almenas, que feu gala de tanta enterosa de caracter, al fi sucumbí devant de la gran vayna del héroe del garrofer de Sagunto.

Pobre compte; el credit guanyat ad dos temporadas parlamentarias, en que había arribat á fer creurer que era algo de bó, sel ha barrotat devant la táctica pastelera del insigne capdill, gloria la més prehuada de Espanya y de las més ilustres del mont, l'insigne gastrónomo d'ayguardent, don Arseni; el del Hostal de la Corda, y del Zanjón.

Senyor Compte de las Almenas.

R. I. P.

Senyor lliberal Compte de las baixesas. Molts anys de vida.

Ja ho presumiam.

La protesta dels gremis, se ha tornat aygua poll.

Desde el moment que vegerem hi ficaban 'l nas els mangoneixadors putiners de las Cámaras de Comers y Foment del Treball, estiguerem conformes ab una pasterada.

Als gremis los ha succehit com á las minorias del Congrés, se hi han ficat murrís y pillets.

Més no plorin nostres industrials, que paguin las contribucions que encare son mol petites, que ja podran carregarlas al comprador, y qui verdaderament portará tota la carga, será el burro de sempre; l'obrer.

Més algún día arribará la dels obrers...

En Weyler, tocá el guerrer clarí en las sessions últimas del Senat.

Si tienes el corazón

Weyler, como la arrogancia

Com que el govern no farà pas res de bó y si molt de dolent, esperém á punt de carga la sublevació de militars, sigan del color que sigan, mentres surtin.

Perque més dolent y anti-higiénich que aixó, ni la ronya, ni 'l cólera, ni la pesta bubónica, ni la infló austriaca

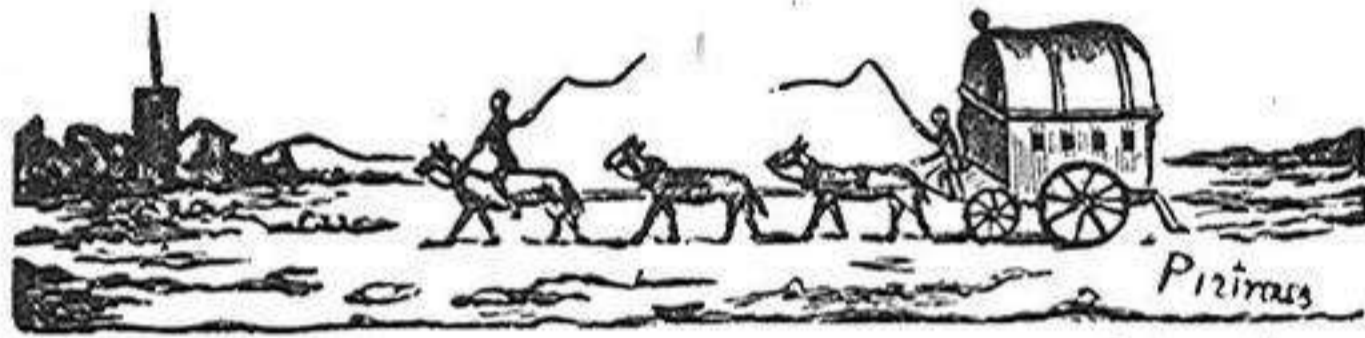
—La Revista Popular diu que 'l Sr. Garran, concejal de Tudela, ha presentat una proposició antimasonica al Ajuntament. Aixó es mentida. Sols li faltaba al sacerdot Dr. Sardá faltar á la veritat tant descaradament. El Sr. Garran, que volia presentar la proposició, es carlista y aixó no ho diu La Revista Popular ab la mala fe que la inspira. Y no l'ha presentada, perque l'alcalde, católich é integrista, s'hi ha oposat, sortint per lo tant á la defensa dels masons. Consti, donchs, que lo que diu en Sardá es mentida.

—L'Emperador de Alemanya ha donat á donya Cristina un milió de... gracias y á n'en Silve-la y Almodóvar la gran creu de l' *Aguila negra* á consecuencia de la compra-venta de las Carolinas. Al triunfar los carlins, els regalarém també una gran creu y, si ho prefereixen, 20 pams de corda. Aixís morirán á gust: crucificats ó penjats, á gust del consumidor.

—Al discutirse 'ls mérits d'en Castelar, en Pi Margall, s'oposá ab son caracter ferm á la apo-teosis d'aquell home funest; y els periodichs republicans posaren al honrat Pi *como chupa de domine*. S'han discutit los mérits d'en Cánovas, y á pesar de ser aquest un gran talent, *teorich* al menos, en Pi l'ha criticat també y ab rahó, per haver sigut *prácticament* un home funestíssim; y els diaris republicans posan fins al cel l'*integritat*, *honrades*, etc. etc. d'en Pi. Aixó demostra la imparcialitat dels diaris republicans.

—Els Cánons imposan no petitas penas á la autoridad eclesiástica que permet enterrar en terra sagrada al que mor manifestament impenitent. Morí á Valencia el general Arolas (el verdugo dels soldats de la Habana), manant no se li fessin honras públics, y aixís se feu. L'Arquebisbe de Valencia permeté se l'enterrés en terra sagrada. Aquest Sr. Arquebisbe es fervorós dinástich.

—Se susurra (*y cuando el río suena, agua lleva*) que existeix un tractat secret entre D.ª Cristina, Alemanya é Inglaterra, en virtut del qual, quant los carlins empunyém las armas, aquestas dos últimas nacions intervindrán en favor de D.ª Cristina. Aquesta, en cambi, ha donat á Alemanya las islas Oceánicas y donará á Inglaterra las posesions espanyolas del gran Golfo de Guinea. Aquestas son las armas ab que s'ha combatut sempre al Carlisme.

CARTAS DE FORA

Vilanova y Geltrú, 29 Juliol 1899.

¿No ha sentit, senyor Titas, la disbauxa qu'hem mogut els trempats vilanovins? som un poble felís; som nova Xauxa hont campejan en pau... els ratolins.

L'aixerit *reyetó* qu'ens governava y que viu sá y trempat sens fer badalls, sols anyora lo *ceptre* qu'empanyava y no pensa pas ferne escarafalls.

Diu qu'encara manté dolsa esperansa de que 'l *corn d'abundancia* tornarà, y podrà omplir, de nou y sens recansa lo que, comprant tabernas, vuydarà.

Y aquells galifardeus, l'invieta colla qu'al bon Calderonet feu quedar bé, xuclantse 'ls llavis van del *such* de l'*olla* que 'ls va afatar de *greix* y de *parné*...

Pelacanyas tots eran; ¿ho son ara? s'han tornat llhentots y rodaxons, y per poch que se 'ls miri, bé 's repara que pretenen dars' tó de senyorons.

Propietaris s'han fet, d'aquesta feta, de casetas y pátis molt bonichs, com també de simpática vinyeta, que quelcom s'apropiat sense fatichs.

Que vaigi protestant la gent sensata, d'unas y altres *irregularitats*; qu'aquells, tot fent viatjes á la *Mata*, han lograt ja patent d'assegurats...

Com qu'aquest *aucellet* sempre vigila y quan sembla que dorm fa l'ull molt viu, ha descubert fa poch, tot una pila de trampas y secrets, desde son niu.

Ha vist á la gentussa qu'are 'ls deya anar de genollons ploriquejant, y ha sentit al *cap-pare*, que molt reya, y 'ls anava mimant y consolant.

"Anéu;—els hi ha dit,—si us diuhen lladres, feu mútis, els ulls cluchs y el front ben baix, pro si feu el cremat us dich compadres qu'aniréu pels balcons, á daltabaix.

Els qu'ara son los amos de la *dida* la comedia sabrán representar, y us dirán:—gent rastrea y envilida— jurant y perjurant fins reventar.

Pro vosaltres, tranquils; no mogueu brega; manteniu l'ilusió dels ignorants; que si are en eix temps esteu de *pega* un altre jorn vindrá qu'hus faréu grants.

Aixís, tot rialler se 'ls espressava el *llus-gros* de la *Mata* qu'els hi dit,

y la xusma, tranquila s'entornava lliure ja, de frisansa y de neguit.

Lliberals descarats tenim encara, que l'*arrós* van *xuclant* del presupost; iguals qu'aquells d'ahir, ho son els d'ara. aymans de la *greixura* del rebost.

Y el poble, tou, babau, si se 'ls escolta, será per trauren altre desengany; puig al fi 's trovará, per altre volta, esplotat ab cinisme y foll engany.

¿Aniré equivocat? raras vegadas se sol equivocar aquest *aucell*; que si portan las unglas amagadas més prompte 'ns deixarán ab sensa pell.

Y als católichs sencills qu'encar confian, que 'l nou Batlle entendrá moralitat, de ruchs el tracto jo, si aixó 's refían; ¿pot fer un lliberal portent tant grat?

Si la trepa que diu que 'ns *regenera*, per la *festa major*, bé sab cumplí. llavors, repiuladeta falaguera refilará,

L'AUCELL VILANOVÍ.

Insertarém ab gust totas las denuncias que 'ns faigin nostres lectors sobre assumptos locals, con tal que sían interessants, curtas y verídicas. Dintre d'aquestas condicions, poden notificarnos quants *pastels* passin en sas localitats.

EL URBIONISMO

(Conclusión)

Otra de las obsesiones del señor Pey es que convengo con lo que ya le dijeron el sacerdote de marras y el señor Nocedal y no sé cuántos más.

Si esto prueba algo es que el escritor quejumbroso anda muy torcido, cuando todos convenimos en acusarle; y que si en política estamos divididos, en religión pensamos igual carlistas é integristas contra Pey. Por lo demás, le digo bajo palabra de honor que no he leído ese papel de chismoso pestilente para combatirme, diciendo con aires de personaje á mis hermanos carlistas que «el P. Corbató no entiende la teoría carlista y la destruye sin darse cuenta». No espere que le conteste. Cuando he perdido mi carrera, mi salud, mi tranquilidad, mi hogar, mi buen nombre, mi dinero y muchas cosas más; cuando tanto he trabajado y escrito, y sufrido disgustos tan tremendos y persecuciones tan inauditas por defender según mis fuerzas la causa de mi Rey, que en mi Patria es la de mi Dios, me rebajaría si contestase á semejante sandez; y si quisiera ser indiscreto, le daría á leer palabras que le taparían la boca, escritas con motivo del folletito que le consagré, y por añadidura, puede preguntar si le da la gana, quien aprobó en la prensa mi *Catecismo del Carlista*.

Consta arriba en la carta que yo previ esta nueva manifestación de soberbia, esta malicia incalificable de quererme hundir halagando contra mí á los carlistas y convirtiéndose en doctor-lamerón de ellos, el que de ellos apostató y los combatió y escribió contra Don Carlos, á quien todavía en el último *Urbión* daba lecciones de prudencia política y quería venderle protección. Su desfachatéz le lleva al extremo de sentar la proposición irreverentísima de que «el Papa y los Obispos pueden y deben declararse carlistas ó alfonsinos.» Protesto contra ese escándalo, por lo que á nosotros atañe, y digo al desatentado escritor estas palabras de mi Rey: «Dedíquese el Clero á formar buenos cristianos; la fuerza de la lógica los hará carlistas.»

Voy á publicar un folleto de vindicias carlistas, y el señor Pey creará que es la contradicción de cuanto para él he dicho y hasta es fácil que se propase á copiar pasajes en su apoyo. Si lo hace será ocasión de darle entonces tal réplica que lo raje, bien que la ocasión puede ser otra. En efecto; entre Pey y Corbató hay doctrinalmente un abismo insondable; pero el buen hombre se vale ahora de la lógica verdulera

del *más eres tú*, resultando que el cismático y el que yerra soy yo: de ello me acusa. Pues bien; sostengo que, si el señor Pey-Ordeix no retracta sus doctrinas, es cismático y es hereje. Para que los amigos de uno y de otro sepan cual de los dos tiene razón y se evite el escándalo de tantos errores, lanzo al señor Pey un reto público que será la prueba decisiva, y en el cual le doy la ventaja.

Escoja textualmente de todos mis escritos publicados las proposiciones que no le parezcan ortodoxas: yo escogeré veinte de la contestación que me da y veinte de otros artículos suyos, perdonando algunas docenas más. Las publicaremos entrambos: luego escogerá él, á sabor de su paladar, un Prelado en comunión con la Santa Sede, al cual someteremos dichas proposiciones para que las haga censurar por sus teólogos. Si reprueban las suyas, hará lo que su *humildad*, su religiosidad, y su caballerosidad le aconsejen, que ya sé yo lo que será. Si reprueban las mías y no las suyas, desde aquí autorizo al señor Pey para que publique en su periódico estas palabras bajo mi firma:

«Señor Pey-Ordeix, perdóneme usted con caridad. Me equivoqué; he visto que sus doctrinas son sanas, y le prometo que en adelante, en compensación de lo hecho, las defenderé con celo y ayudaré con mi poquedad á propagarlas.»

Trate el señor Pey de admitir este reto; de lo contrario me verá obligado por él á decirle todo cuanto me he reservado, siquiera por defenderme del cisma y de los errores que tan sin empacho y fuera de razón me atribuye; y sabrá lo que son ciertos *instintos*.

JOSÉ DOMINGO CORBATÓ.

Establiment Tipogràfic, Casanova, 13; Barcelona.

EXTRACTE-GLOBO

pera netejar tota classe de metalls

Es lo millor invent conegut fins avuy pera netejar y brillantar tota classe d'objectes de plata, or, llautó, bronze y demés metalls.

Per major: Fontanella, 5, botiga.—Barcelona.